

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η πληθώρα των πολιτιστικών εκδηλώσεων που οργανώνονται τα τελευταία χρόνια από τους διάφορους Δήμους ή φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δημιουργεί σκέψεις και προκαλεί ερωτήματα, όπως: με τις δραστηριότητες αυτές πραγματοποιείται ουσιαστική πολιτιστική **αποκέντρωση**; το τίμημα που καταβάλλεται βρίσκει το προσδοκώμενο αντίκρισμα στο πολιτιστικό αποτέλεσμα;

Η πολιτιστική φιλοσοφία μπορεί να επικεντρωθεί σε δύο βασικούς άξονες που επιβάλλεται να αναπτύσσονται ταυτόχρονα: ο πρώτος άξονας αφορά στη δημιουργία πολιτιστικής **υποδομής** με οδηγό το όραμα μιας νέας, ουσιαστικής πολιτιστικής κατάστασης και με στόχο όχι τόσο το σημερινό αποτέλεσμα όσο το μελλοντικό προσδοκώμενο. Ο δεύτερος άξονας αναφέρεται στην προσφορά υψηλών πολιτιστικών ερεθισμάτων, που θα αποβλέπουν όχι μόνο στην ψυχαγωγία, αλλά ταυτόχρονα θα επενεργούν στην ευεργετική δημιουργική διαδικασία σκέψης και στην ανάπτυξη ανάλογου προβληματισμού.

Ο άξονας της πολιτιστικής υποδομής ασφαλώς έχει μεγάλη σημασία, γιατί δημιουργεί τις προϋποθέσεις για βαθύτερη, διαρκέστερη και ποιοτικά αξιολογότερη πολιτιστική κατάσταση. Η πολιτιστική υποδομή δεν στοχεύει να ψυχαγωγήσει έτσι απλά και αβασάνιστα τον άνθρωπο, αλλά επιδιώκει να του διοχετεύσει ευαισθησίες, ώστε να αποζητήσει την αλήθεια που εκπέμπει η Τέχνη.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Οι πολιτιστικοί φορείς, επιδιώκοντας τη δημιουργία πολιτιστικής υποδομής, απευθύνονται στο ευρύ κοινό, μέσα από το οποίο θα ξεπηδήσουν εκείνα τα άτομα που θα πάρουν τα μηνύματα, θα ευαισθητοποιηθούν και θα ανακαλύψουν καινούργιους ορίζοντες και νέες εκφράσεις που θα δίνουν ένα διαφορετικό νόημα στη ζωή τους.

Αυτή η προσπάθεια είναι διαρκής και, επομένως, από την άποψη αυτή, η πολιτιστική υποδομή αποκτά μια διαχρονική διάσταση, όπου πάνω στο σήμερα οικοδομείται το αύριο σε μια προοπτική συνεχούς βελτίωσης, ώστε να φθάσει κάποτε στο «ιδεώδες». Γιατί μέσα από αυτήν τη διαδικασία **επιδιώκεται** το ενδιαφέρον, αναζητείται το πρωτότυπο, δημιουργείται η **βάσιμη** αλλά και συσσωρευτικά αυξανόμενη απαίτηση από το άτομο για «ό,τι πνευματικότερο» στον κόσμο.

Ο δυναμικός αυτός χαρακτήρας της πολιτιστικής υποδομής δημιουργεί **αναπόφευκτα** μεγάλες δυσκολίες στο πρακτικό επίπεδο. Γιατί ο κάθε πολιτιστικός φορέας που επιφορτίζεται με το έργο της δημιουργίας της πολιτιστικής υποδομής πρέπει να αποσυνδέσει την προσπάθειά του αυτήν από άμεσα και ορατά αποτελέσματα, και τα πρόσωπα (οι υπεύθυνοι) να αποδεχθούν μια πραγματικότητα, ότι δηλαδή τους καρπούς της προσπάθειάς τους πιθανόν να τους γευθούν άλλοι, ύστερα από χρόνια.

Στο μεγαλύτερό τους ποσοστό οι πολιτιστικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επικεντρώνονται στο δεύτερο άξονα, της ψυχαγωγίας, όπου τα αποτελέσματα κρίνονται κατά κανόνα ποσοτικά – ανάλογα με το ποσοστό προσέλευσης των δημοτών στις εκδηλώσεις – και η επιτυχία αντανακλάται στη μαζικότητα που μπορούν να εξασφαλίσουν. Αποσκοπούν, δηλαδή, στο εφήμερο και στη δημιουργία εντυπώσεων, χωρίς να βάζουν μακροπρόθεσμους στόχους και μακρόπνοες προοπτικές.

Από τους τομείς, πάντως, της πολιτιστικής υποδομής που πρέπει ιδιαίτερα να προσεχθούν, ενδεικτικά αναφέρουμε: τη δημιουργία και λειτουργία βιβλιοθήκης, τη μελέτη-έρευνα

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

της κοινωνικής φυσιογνωμίας της περιοχής, την εκδοτική δραστηριότητα, τη δημιουργία και λειτουργία εργαστηρίων για μουσική, θέατρο, χορό, κινηματογράφο και άλλα.

Τα ανωτέρω δίνουν το πνεύμα με το οποίο μπορεί να αντιμετωπιστεί η πολιτιστική υποδομή με δύο επιπλέον στοιχεία: να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους νέους, γιατί σ' αυτούς η υποδομή έχει άμεσα αποτελέσματα και να επικεντρωθεί η προσοχή των δραστηριοτήτων σε τοπικό επίπεδο, χωρίς όμως αναγκαστικά να περιοριστεί μόνο σ' αυτό.

(Κ. Κασιμάτη, *Περιπλάνηση στην Επικαιρότητα*, διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια (100 – 120 λέξεις).

Μονάδες 25

B.1. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο 10-12 σειρών την άποψη ότι για την πολιτιστική υποδομή είναι βασικό «να επικεντρωθεί η προσοχή των δραστηριοτήτων σε τοπικό επίπεδο, χωρίς όμως αναγκαστικά να περιοριστεί μόνο σ' αυτό».

Μονάδες 6

B.2. Να δώσετε πλαγιότιτλους στις τέσσερις πρώτες παραγράφους του κειμένου («Η πληθώρα ... ζωή τους»).

Μονάδες 8

B.3. Χρησιμοποιώντας καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε από μια δική σας πρόταση ώστε να φαίνεται η σημασία της: **αποκέντρωση, υποδομή, επιδιώκεται, βάσιμη, αναπόφευκτα** (οι λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιονδήποτε τύπο τους).

Μονάδες 5

B.4. Με ποιες μεθόδους αναπτύσσει η αρθρογράφος τις θέσεις της στην έκτη («Ο δυναμικός ... χρόνια») και στην όγδοη («Από τους τομείς ... και άλλα») παράγραφο; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορές στις συγκεκριμένες παραγράφους.

Μονάδες 6

Γ. Παίρνοντας αφορμή από το κείμενο που διαβάσατε, να γράψετε ένα δικό σας άρθρο για το περιοδικό του σχολείου σας, όπου:

α. θα αναφέρεστε στις γενικές αρχές που πρέπει να χαρακτηρίζουν ένα σχολικό πολιτιστικό πρόγραμμα και

β. θα προτείνετε τους τρόπους με τους οποίους το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της πολιτιστικής υποδομής της τοπικής κοινωνίας σας.

(400-500 λέξεις)

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα αντιγράψετε στο τετράδιο.

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.

Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.

Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.

4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.

5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **Μια (1) ώρα** μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**